

h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h
Hind	5 kop.														
Postiga . . .	7 "														
100 lehte . .	200 "														
100 postiga .	250 "														

Kuulutuste hind 5 f.
pettit rida.

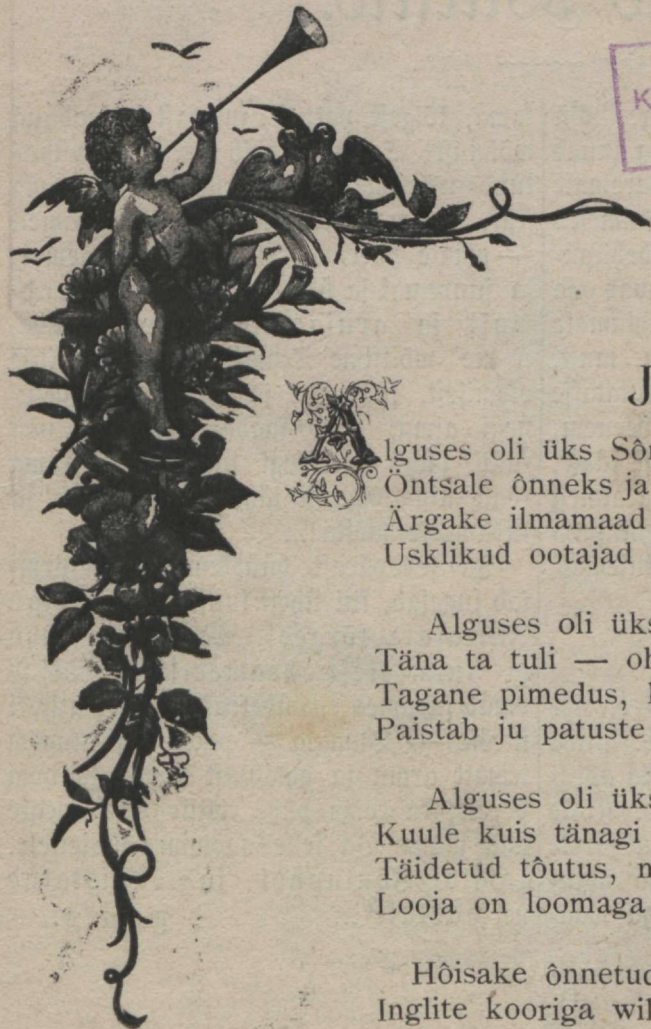
Jõulu healed.

Toimetanud **E. M. Franzdorf.**

h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h	h
Teelida:															
Нарва, Т. М. Франц-															
дорфу.															

ReS 4 eff. tel. jaab1 prii
ReS 2 " " 1/2 prii
ReS postiga 5 eff. 1prii

Tõrta feersuri
ahtuist 1912.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

45390

Jõulu ööl.

Alguses oli üks Sõna — see sõna sai lihaks
Öntsale õnneks ja Saadana suuremaks wihaks;
Ärgake ilmamaad — waadake Jõulu öö walgel
Usklikud ootajad leidwad, et õnnistus algel!...

Alguses oli üks Sõna — see oligi Jumal;
Täna ta tuli — oh wäriise uskmata rumal!
Tagane pimedus, hiilgawal walguse helgil
Paistab ju patuste peastja Ta taewasel telgil...

Alguses oli üks Sõna — see meie sees elab
Kuule kuis tänagi inglilaul pilwedelt kôlab.
Täidetud tõutus, mis alustas alguse ajas —
Looja on loomaga asummas ühises majas. —

Hõisake õnnetud, ilmunud Issandat kiidke
Inglite kooriga wiletsad waljuste hüüdke:
„Auu olgu kõrges oh Jumal ja Isa sull taewas —
Olgu meil rahu ja Sinult meist heameel siin waewas.“

G. Kajak.

Säid Tõuluid.

Pühalik tundmus täidab hinge, kõif argipäine, maapealne — taganeb ja annab ühele kõrgemale, puhtamale ja paremale tundmusele maad — ruumi. Inimesed panewad endid puhtamatesse riidehilpudesse, pesewad, harivad, suewad ja kammivad endid korralisemale, puhtamale ja paremale olekule. Mis wana, must, määrdunud, mudane — see loputatakse küljest maha ja mis puhtam peenem, parem — see seaditakse ja pannakse külge, selga. Igast näust, teust, sõnast ja aimest on tunda, et üks suurem, kõrgem puhtam ja parem asi on sündmas, tulemas, olemas.

„Püha tundmus täidab hinge
Täidab suud ja südameid!“...

Püha — jah, püha tundmus on see mis meie suud ja südameid täidab. Püha ife on meile jellajal maapeale alla astunud. Jumal on inimeseks saanud. Kõike looja, on oma looma, oma näu järele walmistatud inimese juurde alla astunud — teda peastma, aitama ja waa-

tama, kõigest pattust, surmast ja saadana wõimust! Selles tungib siis ka see püha-tundmus meie hinge, selles püüab tema seal, — meie wanas patuses südamest — omale paremat, puhtamat, kõrgemat, ja suuremat ja ülemat tundmust, teadmust ja arusaamist elule äratada, et me' wõikime Tema, sellest jumaluse olemisest, juurusest ja kõrgusest wäheke negi aimu, aru, saada; Teda ka neil kallil pühil meeldegi tuletada ja Tema sõnu ning õpetusi tähelepanna, suhu ja südamesse wõtta!...

Ja sellepärast hüüdkem siis ka armjad lugejad, kui ühest suust; „Auu olgu Jumalale kõrges! Maa peal rahu ja inimestest heameel!“... Tõstke omad südamed ehk üheksainfaks minutiks ülesse — Jumala — poole ja palugem temalt armu ja halastust omale ja oma perele, ka kõige püha ristikoguduse peale alla maha, Ja selles soowime üksteisele. „Säid Tõulupühi ja õnnistatud untaastat!“...

E. M. J.

Jõuluks.

Suur, igawese elu lätte,
Kust igal tunnil miljonid
And' ande peale saawad kätte,
Kes mõistab Sinu tegusid:
Sa annad Poja ilmasse,
Et tõstaks taewa patuse! —

Oh walgus, Armastus ja Õigus
Sa tuled waesal' ilmale,
Kus wiimne aim Sust juba kõikus,
End annad, täiest temale —
Et üle kõige ilma maa
Wõiks wennad õnnel hõisata.

Jah, rõõmustagem, kiitkem teda
Kes Jõuluõösel lapseks saand,
Tal olgu ruumi walitseda
Sääal kus ta ennast alandand;
Oh kõla terwel ilma maal:
„Auu, kiitus, tänu Issandal!“

Marie Haawa.

Palwe uuel aastal.

Helde Isa! aastad läewad
Ajamere sülesse —
Möödas minewiku päewad
Palwed, tõusku ülesse:
Rändaja käiku, mis wankuw ja wisa
Ise oh kinnita isade Isa!
Issand, sind palume, halasta Sa,
Sinu arm, heldus — oh otsata ta!...

Kui sa juhid meie sammu
Halastaja abimees
Ei siis raugeda wõi rammu
Käies hädaoru sees!
Surmawal raskusel, taewane Isa
Halasta, armu weel armule lisa — —
Peasta meid kurjast, kui otsas kõik nõuu
Tröösti, kui tõuseb torm üle me' jõuu!—

Helde Isa! aastad läewad
Ajamere sülesse!
Möödas minewiku päewad
Palwed, tõusku ülesse!
Kadugu aastad ja närtsigu ilu —
Katku muld hauda, kus waikne ja wilu
Issand, Sind palume, Halasta Sa,
Sinu arm, heldus, oh otsata ta!...

G. Kajak.

✻ Jõulul. ✻

I.

„Manni, mine õige ja waata — kas meie isa mitte seal Dtsja trahteris ei joruta?... Ütle talle, et mina väga haige olen, kutsu ta kodu, wõib olla on see ehk minu wiimane tund... oh, oh — walu lähed ikka suuremaks... oh Zumal küll, halasta, awita ise mind?!... Aga — oota, oota Manni — enne kui Dtsjale lähed, pööra Ritseeide juurde sisse ja palu teda täna õhtuks meile!... Kas kuulsid?... Said aru — mine ruttu ja täida mis kästisin — aga enne astu ikka Ritseeide juurde ja jaada teda kohe seie... oh, oh — ma wist juren... walu lähed kõhus ikka ja ikka suuremaks... oh Zumal, Zumal — miks ja mind piinad?!... hädaldas haige nurgast, süngist.

„Kelle majas nüüd Ritseeit elab siis?“ küsis wäikene, põlwe kõrgune lapsoke, juurt rätikut ümber wõttes.

„Ah sind ka — kelle majas — eks ikka Naumowi majas, Pihkwa uulitsas — mine siis ruttu... oo—oo, walu lähed ikka ja ikka suuremaks... Dtsjale sisse ja kutsu isa koju!“...

Lapsuke kadus kähiseva ja nagiseva ukse taha ära.

Mõni minut walitses weikeses tuakeses surma waikus. Wilets õlilambike jaatis omi kiirekefi, laua peal põledes, oma ümber wälja. Ahju otjal hõiskles kikk... Tuba oli tühi ja must. Mustad olivad seinapalgid, ilma paberiteta, mustad laelauad ja pörandad plangud, mustad ja narused riide hildud ja tolgen-

dawad ajeme tekid, mille pale kahwatu, õrn puna palgel, hirmu ja ahastuse higi otjal, — naesterahwas ägas ja hoigles...

„Oh Zumal, Zumal — mitte üht inimese hinge!... Mis pean ma tegema?... Kuidas olema, läbi jaama?... Ja täna on Jõulu Laupäew, on kallis Jõuluõhtu... See aeg, kus meile Snnistegija sündis... ja mina... mina ka... Do Zumal — miks ja mind maha, üksi, jätsid?!“...

II.

Kange tuul hulus ja möllas õues.

Weike Manni jurus oma käekestega rätiku hõlmad tugewasti oma wastu rindu, et tuul teda ümber ära ei wii.

Tal oli kaunis pikk tee ära käija.

See läks Dtsjalt mööda.

Sealt hülgasiwad tuled wastu. Trahteri ees konitastiwad ja lödiseiwad mõned hobusefondid.

„Kas minna Dtsjale enne, wõi Ritseeidele?“ targutas Manni iseeneses. „Ma lähen ja waatan kas isa ongi siin, kui weel ei ole, siis waatan tagasi tulles weel ja kui siis ei ole — siis lähen ilma temata koju!“...

Õddisewal sammul astus Manni trepist üles. Puges kui wari ukse wahelt sisse.

Geletulede walguis pani ta jumestama, kohkuma. Trahteris oliwad nii mitmed ja nii mitmesugused inimesed. Nad kõik istusiwad weikeste lauakeste ümber ja jõiwad õlut, wiina.

Seal — jah seal, oli ta isa, kolme

teifega laua taga. Kui nool lendas Manni tema juurde.

„Sa tundis ta ära ja kargas:“

„Mis sina tahad, plika?“...

„Tule koju, ema on haige! — lausus Manni.“

„Mis haige?... Ta ei jõua kannatada, kui mina oma asjadega valmis saan ja ijegi koju tulen — saadab veel lapsukesele järele. Ütle talle et ma varsi tulen!“...

„Tule kohe, ruttu — ta on väga haige, ütles et sureb“...

„Sureb?... Mis siis, siis võtan uue ema!“...

„Ja jah — kui see ema ära sureb — küll isa siis uue võtab,“ lausus üks lauas istujatest, wiina klaasi suu äärde tõstes ja „proffit“ üeldes.

„Mine koju — ma tulen!“... otsustas isa — „ega ma seie õhjekse jäe!“...

„Ma lähen enne veel Kitseeite kutsuma, siis alles“...

„No hea küll, kutsu Kitseeit ja mine minema — küll ma ise tean — millal koju tulen!“...

Ja ilma et lapsukesele laua peal olewast jaiast suutäitki oleks murdnud, lükas ta teda oma põlwe juurest eemale...

Waarawal ja wankuwal sammul astus Manni õue, külma, määsawa ja mõlawa tormi kätte kuna ta isa sooja kõrtsi, oma töö wendade seltsi, jorutama ja wiina jooma jäi...

III.

Weel waljemaks muutus tuul, weel koledamaks torm ja maru. Suured lume puhandused keerlesiwad kui udusuled kange tuule õõtsumisel edasi ja tagasi. Majade ukselingid lõgisesiwad katuste jarikad, paarid, pragisesiwad, seinadki nõrkatasiwad omast kohast...

Ja selle hullawa tormiga segasiwad nii mitme kirikufellade kujud — kofku.

„Nuu olgu Jumalale kõrges“, kostesiwad kooride laulud kirikutest.

See kõik oli suur, ülistaw, pühalik pilt.

Waewalt wõib juurepäralisemat, kõrgemat ja pühamat weel olla.

...Nagisewas saunaitikeses, wiletsa ajeme peal — sealgi on Jumalist armu näha, on üht inglilist healekest kuulda, mida ta ema, kõike oma häda waewa ja walu unustades — õrnalt kätel hoiab, suu juurde tõstab ja musudega üleni katab...

„Ja teile on täna Taaweti linnas sündinud Snnistegija, kes on Jeesus Kristus!“ kostab waimuliku isa heal kirikust ja see heal, see kaja käib ühel imelisel wõimul, imelisel õntfuse tundel — ka waeje, maha jäetud naese südamest, neerudest ja hingest läbi!...

Pögenenud wangi wiimne tund.

Marie Haawa.

Eiin oli siis kõige selle lõpp! Nüüd ei olnud ta parem, kui metsloom. Kaks nädalit juba oli teda piisfidega taga aetud ja nüüd lamas ta fiin kuuse all surma ootes. Ja et see tal ligi oli, see oli selge. Tema keha wärises külma käes, kuna aga pea ja käed tulised olisid, kui seisaks ta tulise ahju ees. Naiskelt laotas nõrkus end tema terwes kehas laiali ja mullakarwalisest näost kiirgasi-

wad aukuwajunud filmad palawikulise säraga.

Õhtu, õhtu! — ferge widewik lahutas end metšas laiali, ehapaistus sündles weel mustjasrohelisti kuiskestid ja pehmet walget lund Kangelst kõlas läbi waikse, selge õhu kellalöömine — täna oli Tõulu-Laupäewa õhtu.

Õhtu, õhtu! Tema warjud lehwivad põgenenud wangi näol. Selle mehe terwel olewusel on õhtu kões. Tema surm on ligi ja ta ei igatségi muud... parem ikka siin kuuse all jurra, kui püüsi kuuli läbi langeb!...

Uga ometi ei wõi ta tastaft wärinat sündames tagasi tõrjuda, kui ta selle tunni peale mõtleb, kus ta magama jäeb, kus kõik ihulik ja hingelik piin waikib. Mis siis kui ta kääst weel kord aru nõutakse, tegude pärast, mis ta ilma elus teinud? Mis siis, kui ta ka pärast jurra weel wabadusest ilma peab olema, kui ta mitte ikka magada ei wõi?! Hirmus!...

Ta jelle tähtsa küsimuse arutamine juhib ta mõtted kauge minewiku teedele tagasi. Nagu magus unenägu, nagu kadunud nooruse hõiskaw laulu wiis seisab ta waimu ees järsku üks kuu. Kuudas see tuli, et ta temale just praegu nii selgeste meelde tuleb? Wabest on see ehk wana halli peaga õpetaja õnnistus, mis nii tähtjal filma-pilgul ilusa kuu — heafarjase pildi — sügawasti langenud inimese minu ette kutsub...

Seal ta seisab, kõrge altari pilt, Kristus lammas õlal. Kui kõrge pühadus, kui sügaw arm paistab neist näojoontest, mis kuulsa kunstniku usklik käsi linajele riidele tõmbanud. Wangil seisawad need näojooned weel hästi mäles-

tuses, ta arwab praegu sündamesse tungivat pilku enese peal wiibivat — täis armu ja tõtt. Nii oli ta ka kaua, kaua aja eest ühel ilusal päikesel päewal tundnud, kui auusa hingefarjase käed õnnistades tema pead oliwad puutunud ja — ah! nüüd tuleb talle ka meelde see falm, mis tale siis eluteele kaasa anti:

„Nõnda on Jumal maailma armastanud, et tema oma ainu sündinud poja on andnud, et ükski, kes tema sisse usub, hukka ei pea saama, waid et igawene elu tall peab olema!“...

Kõige wägewam, kõige imelikum wägi on Ewangeliumil. See ilmub ka siin. Näljane, tuim ja haigusest piinatud kurjategija — nutab. „Nii on Jumal maailma armastanud, mõtleb ta, „siis on ta ka mind armastanud. Mis eest, mis pärast? Ta ei tea seda, aga karastawa kaštena langeb ta hingesse see teadus: „Ometi on ta mind armastanud!“

Juba lehwivad surmawarjud ta näul — juba peegeldab ta tardunud waate tema filmades, aga ta sündames kõlawad fibeda kurbtuse ja magusa rahu healed weel läbi segamine. Ühel pool räägib must, inetu minewik, jelle mehe endine elu, teisel pool igawese tõe trööstiwad ja halastajad sõnad. Weel üksford raputab palawil ta keha ja ta huultelt kõlab nii rääkimata usaldawalt nii armastawalt ja andekspaluwalt: „Minu Õnnistegija!“ — — —

Udune pimedus katab metša, kellalöömine on wait jäänud, aga läbi udu ja waikuse kuulen ma inglilaulu, ma näen uut, warsji algawat aega, kus kõik loodus ja inimestefugu pühitsetud on

Jäsfandale igaweseks, aga ikka jälle uueks lauluks:

„Auu olgu Jumalale kõrges!“...

„Ei lafe!“ ...

...Kahwatult, üleni wärijedes, sirutas tema ke omad mõlemad käekesed kõrtsi ukse üle laiali ja lausus wärijewal huultel:

— Ma ei lafe!...

Tema heal wärijes, filmad sülitasiwad tuld — juuksed jooksiwad, lahtiselt, wabalt, mööda õlajid alla. —

Weel sirutas ta end wälja, weel ulatas omad weikesed käekesed kabele poole üst — kui pisukene Gerubim Eedeni aia wärawil ja siis hakasiwad ta filmakesed wett jooksuma, üksteise järele jooksuma — kui oleks seal mõni hallikas awanenu!...

Ja mis ei kõnelemid need pärlitest üle ujutatud filmakesed — mis ei awal-danud need maailmale?...

Ei muud midagit, kui — üht õnnetud, ära kihwtitunud, purustud, elu, hinge walu ja — lähidast jurma!...

— Ma ei — lafe!...

Tema jeeliku sabas rippus wäike poisike.

Ära hirmunult, kahjutundeliselt, surus ta end kõwasti ema riiete külge ja waatis suuri filmil, ema wastas seiswa isa wihasesse näusse!... Ta filmist särab midagit, läigib ja hiilgab iseäraldust ja — temagi tahab oma ema eest — isale wastu panna — teda mitte kõrtsi uksest siisse lasta!... Hoiaga aga isa!...

— Ma mitte — ei lafe!... finnitawad

ingli kujulise naese wärijewad huuled.

...Ja aga, üks tugew malmiwabriku töömee — astub kindlal nõuul, kõrtsisse siisse jaada — sammude edasi.

Ta waitib!

Tema wiinast pundunud filmad kiir-gawad waljult — kurjalt...

Ja selles waitkujes warjaneb midadit kurja... õelat... hirmsat!...

Ja käsi tõuseb ja noor naesterahwas kukub kui lõigatult, ainuist healt tehes: „Ma ei lafe“ — külma uulitja kiwide peale maha!...

Tõhtri-kirjad.

J. Tanski jutustus.

Gestistanud C. M. Franzdorf.

VII.

Hoosteperemees mõdtis mind peast jaluni. Rõhatas kiival toonil, naeratas pilkawal pilgul ja lausus:

„Ah — teie ei räägi mitte nii — ei jaa aru... teie arstite inimesi — mis teil hoos-tega, tegemist?“...

Wiimane lause käis kihwtijelt.

...Nende kõrwal, on üks miljonäri poeg, kaupmehelisest kännust. Temaga elab siin ta õde ühe polkowniku proua. Poisi pühani püüid oleks hujariks jaada. Õde toetab tema tahtmist — aga kaupmehes ja wabriku peremees tahab poega kaupmehes teha!...

„Halastage ta wäikeste peale — tema kes meie majas kui härra ülesse on kaswanud — kes kõik peenemad, paremad ja puh-tamad kombes on omandanud — tema peaks nüüd weel sinna musta, määrinud wab-rikuksse tõlbama?“...

„Milles ta siis haige on?“... Küsin mina põnewalt, priske poisi peale waadates.

„Ei milleski!“ wastab õde rahuga. — „Meie luuletame „papale“ et temal rinnad haiged on — „papa“ on üks wana aja inimene — ega temast muidu jagu ei jaa! Me' arwame, et teile endine tohter kõneles?... Aidake meil jeda noortmeest peasta?“...

Ja ma lubasin awitada ja kirjutasin rinnahaiguse tunnistuse walmis.

Ka on siin üks noor nägus, aga jurma juus ju siiplew neiuke haige. Tal on jamane haigus, mis Dlenowilgi. Aga ta loota kindlaste et sellest terweks saab. Selle kohta oli õpetus antud: teda mitte puutuda — lasz miljonersja teda rohitseb!“...

Astun tuppa. Seal on hirmus kange „duhide“ elide hais, nii kange, et mull lätkastus peale tuli: Ja mis siin kõik weel ei ole: pinslid, wärwipottid jne., haige tuleb lapfelisel naeratusel mulle wastu, näitab üht uemat wärwipotti ja sõneleb:

„Madam“ Promäshlowa on nii lahke!... Tema on nii mitmeid jurmast peastnud!... Mull on nüüd hoopis parem!“...

„Aga mis te' nende wärwidega teete?.. Mifs teil nii kange hais tuas on?“...

„Ma hingan jeda nii wäga mu rindadele kofutawat lõhna sisse!... Teate küll, jeda rinnarohthu, millega prohwerssor Kremenski rohitseb?.. Ehk ta küll juugu kardetaw on — aga siiski aitab!... ka madam Promäshlowa rohitseb end sellega — ja kui wäga ta aitab!“..

Tänu Zumalale olen onnemeti korra ümber käinud. Taskus on ka 27 rubla olemas. Jah — tänu Zumalalle! Istusin sõdmas. Tellisin paremad palad. Aga ei juutnud weel sellest midagi juhu pista, kui korraga kahte numbrisje kutsutakse. Puhwetipidaja annab nõuu, enne 15-nesse minna. Seal olla üks tähtjas meesterawas. —

Lähem ja mulle tuleb üleni paljats kaabitud lõuaga ja palja peaga 55 a. ifand wastu.

„Tõfine riigiametnik Rudrätshew!“... efitelleb end minule, waewalt mu sõrmi puudutades.

„Dr... Millega wõin teid teenida?“...

„Mina soowitsin teie arwamisi teada aada — olge nii head istuge“... algas rii-

giametnik läbi hammaste, — minul ei ole mitte siin kõik õige koha ja korra peal,“ lausub tema, oma kõhu peale näidates. „Ma ei juuda mitte wiina juua!... Siin kõrwal nr. on ime head wiinad — aga ma ei seedi neid mitte!... Millega annaksite mulle nõuu, neid ümber wahetada?“...

„Lubage weikene järel katsumine?“... palun mina.

„Ei mitte!“ wastas tema. Ma pean just praegu lõunale minema, mull ei ole selleks mitte aega, palun wabandada?... Aga ma oleks aimult teie nõuu kuulda, teada tahtnud?!

„Wõib olla ehk õlut?..

„Seda ma ei falli!..

„Kali, limonad, jelters...

„Kali ja need hapud joogid on mulle kahjulikud!... Kui tohter, peaksite teie jeda ju onnemeti teadma?“...

„Siis jooge keedetud wett“; lausujin mina — „jee on wäga terve jook ja teile kohane,“ lausun mina kummardades. Sain kolm rubla.

Sealt läheb tee nr. 40. Selles elab üks naesterahwas, kellel jalad haiged on. Muidu on wäga meeldiwa waate ja kena filmakestega neuu. Temaga ühes aga, kui kõige kenam kewade roos, ilus lappukene, kes siis kui ma sisse astusin, ülesse tõusis, kuni juusteni ära punastas ja — kambriist wälja läks.

„Mina palun teid — olge nii head nii lahked — et jee millest me' kõnelema jaame, ka jeie neljaseina wahela jäekski?“...

„Wäga tubli — annan oma auusõna...

„Pelageja Petrowna, seefama nugisfilmne neiukene, kes siit praegu wälja läks — armas tab... ta armastab siinsamas „kurjaalis“ juwitajat noort inseneri, kes 17 nr. elab... aga... mull on häbi jeda rääkida... ei, Zumala eest... häbi...

„Olge nii head, tohter on niisama, kui waimulik pihtisjagi, temale wõib kõik usaldada?“...

„Ja ja — ma räägin, räägin!... Ma peangi rääkima!... Kas pole tõsi?... Temakene on waenelaps. Mina olen temale ema asemel!... Ja kui mitte mina: kesse peab siis rääkima?“...

„Ja muidugit, muidugit — kesje siis, kui mitte teie?... Aga mis asi see on siis?!“...

„Asi on niisugune niderik, et kuulbus „kurjaalis“ ümber käib: ta pidada naise-mees olema!... Ah mu Jumal, kui sugune juur häbi... teie näete elus mind esimest korda ja arwate minuist Jumal teab mis?!... Meil on siin üks miljonersja... räägitakse et tema selle nooremehega kokku elada!... Ptui, misjuguist rumalust peab kuulma, nägema ja rääkima?!“...

„Kesje elab?“...

„Tema eks see insener!“...

„Mis siis sellest on?... Ehk mis on siin tohtril sellega tegemist?“...

„Ja mu kõht hakas imeliku laulu laulma. Jäi ju terve tellitud roog laua peale puutumata!...“

„Ah mu Jumal küll!... Teie ei tea siis veel mitte midagit?... Meil on siin faks sõjalaagert, wõib öelda veel kolm!... Nad kannawad ühe ja teise peale tühjejuttu ümber!... Ja nüüd arwate teie, et mina ka üks nendest lobajuudest olen?!“...

„Ei mitte! Aga wabandage — ma ei jaa sellest mitte aru?!“...

„Kindrali proua räägib, et see miljonersja — mu Jumal — alwas... ah taewas küll... no haige olewat!... Saate siis ükskord minuist aru?!“...

„See tähendab siis — et...“

„Ja — ja!... Mida siis muud veel!... Ma palun ärge wälja ütlege?... Ma ei wõi, ma ei juuda — jeda mitte kuulda?!... Maltage, andke see odekoloni pudel jealt siia... waadake jeal... kummuti peal... jeal ta on... ah mu Jumal... kuidas ma end tema pärast ära ärritasin!“...

— „Aga mis wõin mina siin awitada?“...

„Wõtke teda, muidugi jeda inseneri — ja kuidas teie keeles jeda kutsutakse, waadake tema põhjast põhjani ja otjast otjani — läbi!“... sõnab naesteraswas langewal healel, kätte ja jalgega weheldes.

„Keda?... Inseneri?... Aga kuidas wõin mina teda läbi waatamise alla wõtta?... Kui tema jeda mitte ei jalli, ei joowi?“... sõnastin mina.

„Ah mu Jumal küll — „ei taha, ei joowi“ — siis ei wõi teie siin mitte midagit teha?“...

hädaldab naesterahwas uuesti oma kättega minu poole weheldes. — „Tehke siis mis tahate — jätke aga mind rahule!“... mis mina tean?... Pauline — Pauline?!“...

Ulatas wiis rubla ja wäga mõistlikult, ümbriku jees!...

*

Nõnda teenisin ma Al-Utas 35 rubla. See päew rahustas mind wäga. Ka sellest oli hea, et keski siin veel minu kaupmehe jurmast ei teadnud kõneleda. Kõik keda ma siin rohitsen, arstin ja tohterdan on terwed inimesed, kui selle kahwatuma näkineiu, jeal lõhnadega täidetud tuas, maha arwan. Küllap seegi praawib, kui ma ta toakest natukene nendest „wärwidesst ja wärnitafest“ pahastan! —

(Eõpp).

Weite wiperus.

Kuulsa Poolalirjaniku Henri Sienkiewitsch'a naljajutt
Cestitanud W. Rind.

III.

Oleks kõue kargatannd, pitkne pörutanud, — Hans ja Looa ei oleks siis mitte nii ära ehmatanud — kui nüüd! Nad wahtiswad tummalt, pärani juul—silmil teine teise näkku ja ei saanud tiikil ajal kumbki sõna juurt!...

Kui nad ju küllalt teineteist oliwad silmitsenud, puhkesiwad nende keelepaelad ühekorraga wallali.

„Mina pean tema naine olema?!“...

„Mina tema — mees?!“...

„Appi, appi!... Mina jeda ei jalli!... Ma nõuan lahutust?!“...

„Mu armjad; algas politseinif“ siin ei aita kisa enam midagit! Amerikakohtunikul on luba ja õigus inimesi küll kokku laula-

tada — aga lahutada ta teid mitte ei juuda! Wõi olete miljonärideks jaanud, et jeda suudate nõuda?!... Kas teie ei ole kuulnud, mis see maksma läheb?... Ei maksa siin enam kirjendada — mull on tublid „tittesjaapad“ — müüin hoopis odawa hinnadega — auusõna jelle peale?!“...

„Küll on kummit!“... kirjendas neiu Looa näust punane kui kuff. „Seda on ta meelega teinud!... See ei pea temalegi tajumata jääma!... Mina nõuan aga lahutust — muud ei miskit!... Ma ei jalli narakat Hanju!... Ma wihsan teda!“... lõpetas neiu läbi filmi tikuwate piisarate.

„Mina niisama!“... kinnitas ka Hans — „mina sihukest tuleharki ei armasta!“...

Riiu tagatipp olt jee, et riidlejad mõlemad oma poodide ukseid finni paniwad ja oma korteritesse kobijiwad.

„Terwe päewa istujiwad nad jeal ja murdsiwad jelle karutiikki üle päid.

Döjel ei jaanud kumbki aga filma finni.

„Seal magab minu „naine“?“ mõtles Hans.

„Seal magab minu mees?“ arutas Looa.

Ja jelle mõtte juures ajus üks imelik, arusaamata tundmus, nende südamesse.

„Aga jelle kõige peale waadates, on temake jiski üks mõistlik naesterahwas, kes oma diuet truult puhta hoiab!“ harutas Hans. „Minus halbtus on aga jelles, et ta mind ford wihsama ja mina teda kui „nalsjapärast“ põlgama oleme hakanud!“...

„Mina piaks jelle Hanju naine olema?“... torjutas oma ette neiu Looa. „Selle Hanju naine, kes mind lõhuga finni püüdis ja ahwina pildi — ihildi — peale maalis?!... Aga — ega ta üsna halb mees olekski — aga... mis see oli?... Kesje kobistas jeal?!“...

Wist ei kobistanud keski.

Aga nüüd hakkas neiu kobistanist kartma. Enne ei kartnud ta mitte midagit. Nüüd aga kaswis kartus ja hirm iga minutiga juuremaks.

„Oleks minu majas mõni meesterahwas olema, siis suudaksin ma ehk rahulikult magada?“... mõtles ta oma ajemel ühe külje pealt teise peale pöörates. „Ma kuulsin nagu et siin lähidal keski naesterahwas döjel olla ära tapetud!“...

(Mitte midagit ei olnud neiu Reimann tapmisest kuulnud.)

„Ma kardan et ehk mindki!“...

Ja siin pidi ta kui ehmatanud pääjufene omast pesast wälja hüpama — jett nüüd oli ka tõeste selgeid haamripaarkuusi kuulda!...

„Armuline Jumal!“... ahastas neiu surma hirmul. „Keski kippub minu poodi sisse?!... Wargad, rödwlid, mõrtjukad?!“...

Ruttu jooksis ta afna juurde, jäi aga sinna jaades kohe rahulikumaks.

Ta nägi kuupaistel Hanju, kes redeli peal seistes, haamwiga naelu wälja tagus, milledega ihilt ülewl seisis.

Neiu awas tajakefi afna.

„Hans wõttab ahwi maha! See on ilus tegu temast?!“... mõtles neiu ijeenejes ja tundis, kuidas üks külm asi temakefe südame kohalt, alla langes, ära julas...

Selle aja jees wötis Hans aga jildi naelad wälja ja lastis tema kolinal mööda redelit alla langeda. Siis tuli ta ije redeli pealt maha, löi raami ihildi küljest ära, käanis pleffi oma tugewa kättega rulli ja hakkas redelit kõrwale panema.

„Kuulge — Hans?!“... algas neiu tajakefe healega.

„Teie olete — neiu?!“... kas te' weel mitte ei maga?!“... küsis Hans niisama taja.

„Ei Hans!... Aga mis te' teete jeal?!“...

„Wötan ihilt maha!“...

„Ma tänan teid“...

Nad waikijiwad mõlemad.

„Hans!“ algas neiu Looa.

„Mis soowite?“

„Meil oleks tarwis lahutuse üle nõuu pidada?“...

„Oleks küll!“...

„Kas homme?“...

„Homme!“...

Jällelegi waikjus. Selgest taewast säras kuu.

„Hans?“

„Jah!“

„Ma oleks õige ruttu lahutust soowinud?“

Ta heal kõlas hoopis imelikult.

„Mina niisama.“

Ka Hanju healest käis ijesugune toon läbi.

„Meil ei pruugiks aega wiita?“

„Muidugit, mida ruten, jeda parem!“

„Parem neh! Me' wõiks ju nüüd kohe nõuupidada?“

„Kuidas soowite?“

„Kas tulete üles — minu juurde?“ ...

„Warsi, panen end enne riidesse!“

„Bole waja, mis see weel tähendab?“ ...

Ülewelt oli kergeid jalaastumisi kuulda. Nks awanes ja Hans kadus pimedasse terppi pealsesse ära. Ja teisel filmapilgul oli ta oma „nais“ tuas...

„No neiu, kuidas me' jelle asjaga nüüd joonde saame?“ ... küsis Hans kartlikul toonil.

„Ma tahtsin teiega „jüdamlikumalt“ jelle hullu — no mõtle siis onnemei — „abielu“ üle rääkida; ma kartsin et ehk õues teid tähelepanna, wõiwad arwanised olla ja kutjusin teid jellepärast ülesse!... Olge nii head ja istuge seie sohwa peale maha!“ ...

„Küll saab“ ...

Hans istus.

Ja nüüd tuli pitt — pitt nõuupidamine lahutuse üle. Kui meie jeda kirjeldada tahaksime, siis peaksime terve romani jutustama, aga ega Jõulutes romani lugemiseks palju aega üle ei jae, siis teeme üsna lühidelt, lihtjalt ja loomulifelt.

Lahutus läks neil mõlemil hirmus kalliks maksma ja noor abielupaar jäi oma jaatusega, — mis Jumal on ühte pannud, jeda ärgu lahutagu inimene mitte enam — rahu ja elawad weel praegu juures sõpruses, kindlas armastuses ja jügarwas armustuses teine teise tueks „Struk-Dilis“ Amerikas alles, ega tülitse ilmasti enam teine teijega. Ka üleüldine rahu on linnakesesse jellest päewast — tagasi pööranud. —

(Lõpp).

Jõulu ööl.

Lõpetud on päewa töö,
Kätte jõundnud jälle öö,
Mis nii pikk ja pime —
Siiski üle ilma maa
Korraga lööb särama
Jõulu öö, mis imel...

Pea kustuks Jõulupuud
Waiki jäeksid lauljad suud
Lõppeks Jõulu sära —
Kui ei hiilgaks heldast
Jõulu täht sealt B.tlemmast
Meil nii selgest ära!...

Elwine Feldmann.

Ilus ja ilusam.

Ilus lahkuja päikese läige
Ilus on sina su silmade sees.
Ilusam siiski on üle see kõige
Sinul su silmad, kui seisawad wees.

Päikene paistab küll hiilgades walgelt.
Silmad sul säravad elu ja tuld.
Aga kui woolawad pisarad palgelt
Hiilgab see kaunim, kui hõbe ja kuld!

I. A. Feldmann.

Jõulu kingitused.

Elwine Feldmann.

Kingu talus foristati usinaste. Pöran-
dat pesti, lauad ja pingid pühiti puh-
taks. Wanad igapäewased pruugitawad
tööriistad, riided ja mis aga kätte puu-
tus, peideti kõrwaliste kohtadesse. Puh-
taks flopitud tagumise kambri pörandu
riided pandi pörandule, jängi fatteks

toodi uus tekkifene, tehti ja tallitati kõik viisjääralistelt.

Miks ei pidanud siis kõik täna nii tehtama — oli ju meile kõigile ammugi oodatud jõulu laupäev kätte jõudnud.

Kingu noor peremees Hans ja pere-naene Anna olivad juba kolm õnnelikult rõõmu rikkast abielu aastad ära elanud — olivad ka siis oma armsa „kodu kolde“ eest hoolt kannud, seda ilusamalt korrale seadinud kui enne — ja see tuli ka kõik sellest: et mõlemad mees kui naene väga puhtuse armstajad olivad. Nende tütrekene Selma, kes alles päeva kolme eest oma jalal wadinal jooksema hakkas. Hans lubas ka selle õnneliku rõõmu peale täna õhtu ilusa jõulupuu walmitada — mida terve perekond ihaldawalt ootas.

„Hans ae, Hans!“ hüüdis Anna lamba liha pütikesega praegu tuppä astudes, mida ta aidast oli toonud, et õhtuks ahjus ära praadida. „Ütle mulle, mida sa minule täna õhtul jõulu puu all kinkima saad? Ma tahaks nii väga seda ka waremast teada!“

„Noh, Annakene üks ifka ka midagi — aga niipalju nimetan, et tänawu õige odawa kingi saad!“ wastas Hans naeratades, kus juures ta ise punitöö pinfi riistadest puhtaks koristas.

„Olgu ta nüüd odaw ehk kallis — aga ütlemata saad ometi, mis see wõib siis olla. Oh, ma olen nii uudishimuline.“

„Ei, Annake, weel tundi kolm ehk neli katju uudishimu waigistada, küll sa siis midugi teada saad, mis ta saab olema. Wõib olla, et ehk wast kingitus ju meele järele ei ole, siis wõib sellega ju jõulu rõõm jõulu puu all kaduda, kui ennemalt julle seda ära ütlen“,

rääkis Hans Anna õla peal sõrme otsadega näpistades.

„Eks olgu siis — ma ei nõua ka enam, aga nii palju wastan sulle, et ma kõigiga rahul jaan olema, mis sa mulle kinkima saad,“ rääkis Anna ja kadus liha pütiga kõõgi ukse wahela ära. — — — — —

Kingu talus hülgas ja säras ütle-mata ilus jõulu puu. Peremees Hans wõttis raamatu ja luges mõned tükkid oma perekonnale ette; jai siis weel ühes koos lauldud ja rõõmuliku juttu aetud. Pühalik tundmus täitis iga ühe hinge, sest et täna Lunastaja on patuse rahwa hulka tulnud. Waimus kõlas ka terve Kingu rahwale täna õhtu inglite laulu heli kõrwu: **«Rahu maa peal ja inimestest heameel!»**

Peremees Hans läks nüüd laua juure, keeras sahtli ukse lahti ja wõttis kingitusi hea käppu täie wälja.

„Anna, ole nüüd pahane eba rõõmus, siin on julle jõulu kingitus — odaw ja mis weel „waimutoit.“ Etimeisel ja teisel aastal said sa suuremad ja kallimad kingitused, aga tänawu, waeae aasta pärast tõin odawa — sest kudas talu siisjetulek nii piab ka wäljaminek olema“.

Anna kes kingituse kätte oli saanud, läks rutuliste sammudega jõulu puu juurde, et järele waadata, mis ta õige on.

„Di, „Linda“ jõulu leht“, ja mis weel — noh Franzdorfi kolme kopikuline jõulu leht ja mis see wäike täht siin ligi: „Olen tulewase aasta 1904, minu kuu lehtede tellimise raha 50 kop. wastu wõtnud. Franzdorf.“ — Väga ütlemata rõõmus olen ma armas Hans, et sa sarnase kingituse mulle oled teinud — see on ammugi mu soojam soow olnud, et ma mõnda kirjandusest lugeda saaksin

— aga nüüd oled ja seda mõistnud ja ka tõeks teinud. Tänu sulle kallis Hans jelle waimu toidu eest! Aga noh Hansuke, mis ja siis wäikele Selmale töid?”

„Siin on üks tillukene pupekene! Selma, tule siia, waata, mis see on, mida sulle tillu lillukesele kingin.“

Selma jooksis ka wadinal isa juurde ja oli rõõmus oma kingi üle; tänamise lubas ta tulewal jõulu õhtul kahe kordelt ära taajuda, siis kui keel suus painduda annab.

„Mart, tule siia, sulle kingin raamatu, „Maa, kus Jeesus elas.““

Talu sulane Mart wõttis ka oma kingi tänades wastu.

„Noh, tüdrukud, Miina ja Liina, teie saate ka mõlemad raamatud. Miinale tõin juttu raamatu „Kodusel koldel,“ sest et juttu armastad lugeda ja Liina saab luuletused „Lillekimp“ sest et laulud armastad.“

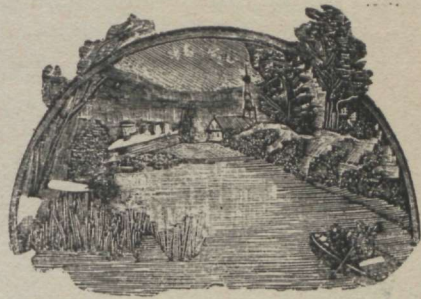
Tüdrukud olivad oma kingitustega väga rahul ja palusiwad, et perenaene neile ka tulewal aastal Franzdorji kuu lehti lugeda annaks, mida hea meelega lubati.

„Karja pois Mikkel, sulle tõin ka ühe raamatu, tule siia! See raamat on sulle ka üsna tarwilik koolis, õpetaja Lippu „Piibli lugu.““

Pois wõttis kingituse ja andis selle eest peremehe käele tänu täheks suud.

„Kõik on omad kingitused kätte jaanud, siis näitan ka oma. Tõin enesele Ripperi wäljaantud „Põllutöö õpetuse raamatu,“ mis peremehele väga kohane on, ja tellisin tulewa aasta peale ka ajalehe „Olewiku“ mida kõik ka lugeda saate.“

Kõik Kingu talu rahwas olivad oma kingituste üle rõõmsad ja nad pühitsesid rõõmu pühi rõõmulikult.

Wahepalad.

Wärwide mõiu.

Teadlaste poolest on kindlaks tehtud, et igal wärwil oma mõju, inimese kui ka looma peale on.

Näituseks äratab punane wärm — inimestes kui ka loomades wiha, ärritatud olekut. Kollane wärm aga natukene liigutab meie meeleolusid, ta ei tee meid wihaseks, ega ka mitte wihataks. Roheline wärm rõõmustab igauht, äratub igas ühes üht rõõmsamat olekut, sõbralisemat feltsimist jne. Sinine wärm rahustab inimese meeli, annab igale waatajale lootuslikult olekut tunda, wioleti, ehk ele punane wärm aga ei ärata mitte inimeses häid tundeid; tema karw elk, on rufuw ja rõhuw.

Kõige rohkem toitwad ained,

on uuemate teadlaste arwamiste järele järgmised: piim, leiwakali, munakoogid wõiga praetult, hapu paks piim, linnu

magus, riis, manna, rasw ja munad. Kellel seedimine rikkis on, see proowigu neid toitugi korralduselt pruutkida ja tema kõht saab warsti digele joonale, tööle ka tegewusele juhitud.

Õpi wett jooma!

Wett wõib inimene, olgu mis-
sugustest joogiainetest tahte, ifka kõige
enam ära juua. Aga mitte igakord hea
järelhustega. Kui näituseks on kellelgi
kõht täis jõõdud, siis on palju wee joo-
mine kahjulik. Kõige kasulifem, terwem
ja tarwilifem on, kui me' hommikute,
tühja kõhtudega, üks klaas puhast, kee-
detud wett ära jooma. Kui aga mitte
wara hommiku „Tühja südame peale“
juua ei taha, nagu rahwas rääkida —
siis peakšime paar tundi peale esimest
jõõki, ifkagi klaasifene ära pistma. On
ka wäga kasulik, kui me' ühel ajal har-
jutame wett jooma. Näituseks enne jõõki
üks pool tundi, wesi teeb meie kõhus,
sooltes oma meistri tööd, puhastab, lopu-
tab ja pejeb sinna koguwaid kahjulifi
jõõgi ofakefi selgendab werd. Ja kui
wett saab ühel seatud ajal joodud, siis
on tema tarwitamine just ära jäemata,
jälle sel ajal korrata. Ja tema saab
inimest warške, terwe, tugewa ja tegewa
aitama hoida. Eks sünni proowida, ega
wesi raha makša!

Jõupõõna.

Jällelegi on aasta ajameresse — waju-
nud. Jälle tükk aega, elu, tööd ja walu
— meilt jäedawalt ära kadunud. Mis
käes olem aastat kellelegi toonud, mis-
sugusid põrutusi, puudusi ta sülle puis-
tanud, seda me' igauks teame. Puudusi
ja põrutusi on siin ifka kõige enam
olnud, küllusi — wast mitte kellelgi.

Ka meie peame selle lahkuwa aasta
ja uue algawa juures pijut peatama,
peame tagasi waatama, hingetõmbama
ja... käed kokku panema ning ohkama:
„Seiemaale oled meid aitnud oh Looja
— aita ka edasi!“... Kakssteiftümme
korda oleme me' oma lugejatega kokku
puutunud, kakssteiftümme annet sel aas-
tal Jumala abiga wälja annud, rahwa
jefka saatnud — ühe ainsa aasta jookšul.
Kuidas see meil korda on läinud, palju
me' selle kallal waimulifelt, kui ka wara-
lifelt oleme kannatanud, seda teab wast
üllem isa ise. Rahwas on siin, kui ka
eemal, ka kannis kaugeis riigi piirides,
meid oma poolt toetanud, meile meie
töö juures abiks olnud nii et me' ka
tulewikuski kindlaste oma ette seatud
mürgi poole peame edasi püüdma, peame
ka miel aastal, waatawate waeste aegade
ja piigistawate puuduste peale, igate
pidi edasi rühkima, nii palju omast pis-
kust jõõnit tuua püüdma, kui jõõud, wäli-
sed wõimud, lubada lašewad ja kallid
suguwennad — õed kaasa aidata jätkawad.

Uuel aastal algawad mitmed paremad
algupäralifed jutustufed, milledest üks
meie eneste jõõlest „Karrowast leitud
peiu“ saab olema, peale. Sünnest üle
jookšwal tänu tundel, peame tunnistama,

et meie nii mõnedki Gestiis tuntavad laululinnud ja jutukirjanikud, kaastöölistena kaajatõmmata oleme wõinud, nagu näituseks Marie Haawa, Elwine Feldmann, G. Rajak ja J. A. Feldmann, kellede julgedest juba lahked lugejad nii mõnegi pala on meie lehekütest leidnud, Marie Haawa sülest ilmuvad ka kolm jutuküest, milledest esimene „Üks tund maha jäetud maja läwel“ kohe uueaasta esimeses nr. peale algab.

Weel kõige kaastöö, kui ka osawõtmise eest tänades, patšime waimu üks-teise kätt ja soowime kõigile — tänades, häid jõuluid ja õnnistatud uut aastat.

Narwas, jõulukuul
1903 a.

Teie suguwend
T. M. Franzdorf,
lendlehtede wäljaandja.

Zõeterad.

— Spi end üksiolles — hästi tundma.

— Pea meeles et ahnuses juba kurjuse juured idanewad, mis igat headuse seemet üles tõusta ei lasa.

— Kus kindel ford walitseb, seal on ka edu märgata.

— Spi igast asjakehest tarkust tabama, mis ja aga iganes filmaga näed.

— Mõttele ka selle peale, et õigus wõib wähest kõweruseks käänduda.

— Igas omas asjas, oled ise peremees.

— Ei anna asja ettewõtte inimesele kahju — waid see et inimene ise ei oska asjaga päralt jaada.

— Halb on majapidamisele kui kaks ja hiir ühesnõus on.

— Häbene ise ennast, omi tegusi, sõnu, siis saad ka teisi inimesi häbenema õpima.

— Kõige suurem õnnetus meie elus on kartus. Kartuse tundmusel jääwad nii mõnedki head asjad ja ettewõtted — tegemata.

— Kui ju süda sind waewab — loe kümme; kui ja miski asju üle wihafeks saad — loe sada; sest siis kui üks inimene waitib — teine jääb iseenejefski wait. —

* Naljad. *

„Kui hea oleks põhjapoolusel elada, Swan Wasiljewitsh?... Mõtlege ommeti, seal on öö 141 päewa pikk?“

„Kuidas see siis hea oleks?!...“

„Miks mitte! Näituseks tuleb wõla nõudja, ütled talle „tule homme“ ja see homme on wie kuu pärast!“ ...

Suur wõistlus!

Leonid Gait'i

(enne Kapsta).

Seina ja tasku kellade, kuld ja hõbe asjade kauplus

Joaurus. Roosweldi m. pääwapiltnik Lismanni wastas.

Oma auulistele kauba tarwitajatele teatab seega, et minu juurest igal ajal järgmisel kaupsiid suures wäljawalitus saada wõib: **kuld kihla sõrmused** 56 proov, meeste ja naesterahwa tasku kellad, nende hää korralitn käigu eest wastutan 3 aastad, mitmesuguseid **seinakellafid, kuld sõrmukseid, hõbe ja kuld kõrwaringad, broschid, hõbe sõrm kübarad, hõbe lusikad, wilna klaasid, thee klaasi alused, uuest kullast mitte mustaks minewad meeste ja naesterahwa uuri kettid, nifel kettid, uuri ketti külles ripuwad kaunistused (brelotid) jne.**

Wastutan oma tööde eest kaks aastat.

**Uus walmis riiete ja peene-
kraami kauplus.**

Narwa, Joaurus, Noosenbergi m. nr. 151.

Minu kauplusest on saadawal kõikselti **meeste- ja naesterahwaste walmis riided.** Kõik riided on hästi passiwalt walmistatud. Moodid on kõige uuemad; iseäranis **uudiseid on naesterahwastele.** Mull on suur wäljawalik **maniskaid ja shlipfusi; maniska nõõpa, niiti, nõelu, sidilinta, kindaid, korsettisi** jne.

Kes minu kauplusesse aga jisse astub — see leiab tõesti meeldiwat kaupa — mis osta sünnib.

Tellimised riiete peale saawad igal ajal wastu wõetud, ja naesterahwaste, riiete peale. Kõige auustusega **M. Schiffer.**

Narwas. H. Baap. Narwas.

Juhkentalis, Suures liinis omas majas.

Kõige suurem õmbluse ja kudumise masinate kauplus ja ladu

soowitab kõige suuremas wäljawalitus üleilma kõige kuulsamate wabrikute õmblus masinaid, nagu:

„Phönix“, „Centoni“, „Dürkopp“, „Original-Victoria“, „Baiser“, „Neumann“ ja „Singer“

masinaid ja kudumise masinaid „Cloriosa“, kes oma headuse ja uuema aja ehituse poolest ilma wõistlemata kõige paremad on. Et minu kauplus masinaid otjeteel wabrikutest ja juurel hulgal ostab ja et mull peale masinate kaupluste weel mitu teist ka jututoojat äri on, siis teeb jee mulle wõimalikuks masinad 10—15% odavamalt müüa, kui keegi teine, kes omad masinad paari kaupa Poolamaa juutide käest ostab. Kõige nende ülem. nimetatud masinate peal wõib peale harilise õmbluse ka kõige ilusamat kunstikkimise tööd teha.

Kirjalik wastutus 5 aastat — hinnafirjad — hinnata.

Uus moodi ja peenekraami kauplus

Narwas, Uues Petrowstis J. Kokk'a m., nr. 287.

Soowitan suures wäljawalitus kõige uuemate moodide järele sülgise ja talweklbaraid, boasi, muhwi, mütsisi, kieitide riidet, wärwisidi, piusche riidet, gipilre, wõlli, tressenid, siidi- ja sameti paela. Peenekraami: shlipsud, maniskad, rinna ja warruka nõõbid, brossid, kammid, korsetid, nõelad, pelupoiste roosid, pruut krantsid jne.

Naesterahwa küharate garneerimine, ümber tegemine, kui ka kõiksugused õmblus tööd.

Ra õpilasi wõttan igal ajal, pikema ja lühema aja peale wastu. Maalt tulejad wõiwad ka minu juures korterit saada.

Auustusega **M. Treisk.**

Soowitan omast suurest walmis riiete ladust meeste- ja naesterahwa suweriideid, palituid, ülifondasid, westisi, püksa j. n. e. Palun adressi meeles pidada sest, et minu kaubad otjeteel Peterburist saawad tellitud, siinsetest igatepidi paremad ja odavamad on. Ostan linnu ja metsloomu nahkasi ja maksan head hinda.

Kõige juurema auupatumisega

Halilulla Fetkulin.

Juhkentalis, ragatka ligidal, Rosenbergi maja^s nr. 151.